

WYMAGANIA EDUKACYJNE

GITARA II ETAP EDUKACYJNY

Klasa I

Sprawdzenie i ewentualna korekta aparatu gry i postawy przy instrumencie:

- swoboda rąk
- rozluźnienie mięśni
- analiza procesów towarzyszących tworzeniu się i kształtowaniu dźwięków (paznokcie)

Technika strojenia gitary.

Sposoby wydobywania dźwięków:

- tirando
- apoyando.

Praca nad jakością dźwięku oraz jego kontrolą (głośność, brzmienie).

Rozwój poznanych technik gitarowych w szkole muzycznej I stopnia:

- arpeggio
- dwudźwięki i akordy
- legato wstępujące i zstępujące
- technika gamowa
- barré
- tłumienie strun prawą i lewą ręką
- tremolo
- flażolety naturalne i sztuczne

Kształcenie umiejętności czytania nut i gry a`vista

Wymagania programowe:

I semestr (przesłuchanie semestralne):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur)– jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Sonata lub sonatina lub wariacje (forma i części do wyboru)
- Utwór lub utwory dowolne

II semestr (egzamin promocyjny):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i

apoyando, tercje i kadencje

- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Utwory muzyki dawnej do wyboru np. części suity, partity, sonaty lub samodzielne kompozycje
- Utwór lub utwory dowolne

Klasa II

Kontrola prawidłowego aparatu gry:

- swoboda rąk
- rozluźnienie mięśni
- prawidłowe wydobywanie dźwięku.

Technika precyzyjnego strojenia gitary: flazolety, współbrzmienie w różnych pozycjach i układach palców.

Ekspozowanie głosu prowadzącego – połączenie sposobów wydobywania dźwięków tirando i apoyando.

Kontrola i wrażliwość na jakość wydobywanego dźwięku.

Ćwiczenia polifoniczne - próby podkreślenia tematu.

Dalszy rozwój poznanych technik gitarowych:

- arpeggio
- dwudźwięki i akordy (rasgueado)
- pizzicato
- legato (również na strunach sąsiadujących)
- barré
- tremolo
- flazolety naturalne i sztuczne.

Ozdobniki, tryl – oznaczenie i technika wykonania.

Rejestry głosowe:

- sul tasto
- sul ponticello (różnicowanie barwy dźwięku)

Artikulacja i frazowanie – umiejętności interpretacyjne utworu.

Umiejętność czytania nut i gry a' vista.

Wymagania programowe:

I semestr (przesłuchanie semestralne):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje

- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Sonata lub sonatina lub wariacje (forma i części do wyboru)
- Utwór lub utwory dowolne

II semestr (egzamin promocyjny):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Utwory muzyki dawnej do wyboru np. części suity, partity, sonaty lub samodzielne kompozycje
- Utwór lub utwory dowolne

Klasa III

Kontrola prawidłowego aparatu gry.

Strojenie instrumentu (współbrzmienia, sprawdzanie stroju gitary w różnych pozycjach i układach)

Samodzielna kontrola jakości wydobywanego dźwięku.

Polifoniczne prowadzenie głosów.

Warianty uderzeniowe: staccato, portamento.

Operowanie różnorodną artykulacją, frazowanie.

Różnicowanie barwy dźwięku.

Wibrato.

Rozwój poznanych technik arpeggio, legato, tremolo, barré, flażolety, ozdobniki, tryl.

Dalszy rozwój czytania nut a'vista.

Kształtowanie nawyków i rozwój samodzielnej pracy nad utworami.

Umiejętność wykorzystania środków wyrazu muzycznego:

- kontrastów dynamicznych i agogicznych
- punktów kulminacyjnych itp.

Poszerzenie wiedzy o interpretacji utworów – cechy stylistyczne różnych epok.

Wymagania programowe:

I semestr (przesłuchanie semestralne):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Sonata lub sonatina lub wariacje (forma i części do wyboru)
- Utwór lub utwory dowolne

II semestr (egzamin promocyjny):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Utwory muzyki dawnej do wyboru np. części suity, partity, sonaty lub samodzielne kompozycje
- Utwór lub utwory dowolne

Klasa IV

Rozwijanie i pogłębianie zdolności muzycznych.

Strojenie instrumentu – flażolety.

Rozwój poznanych technik gitarowych, pamięci muzycznej, wrażliwości na jakość dźwięku.

Przygotowanie do samodzielnego opracowania i artystycznego wykonania utworu.

Różne warianty uderzeniowe w szybkim tempie.

Rozwój techniki tremolo, rasgueado, arpeggio.

Trudniejsze ozdobniki.

Scordatura.

Doskonalenie sprawności technicznej celem doprowadzenia do gry wyrównanej i swobodnej.

Podporządkowanie techniki celom muzycznym utworu.

Zagadnienie stylu w muzyce barokowej, klasycznej i romantycznej.

Wybrane formy z muzyki współczesnej.

Czytanie nut a'vista.

Pobudzanie aktywności myślowej i ambicji ucznia.

Wymagania programowe:

I semestr (przesłuchanie semestralne):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Sonata lub sonatina lub wariacje (forma i części do wyboru)
- Utwór lub utwory dowolne

II semestr (egzamin promocyjny):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur)– jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje.
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Utwory muzyki dawnej do wyboru np. części suity, partity, sonaty lub samodzielne kompozycje.
- Utwór lub utwory dowolne

- Utwór lub utwory kameralne (z gitarą lub innymi instrumentami lub na gitarę ze śpiewem)

Klasa V

Doskonalenie technik obu rąk.

Pogłębianie wrażliwości muzycznej ucznia, rozwijanie samodzielnej pracy nad utworem.

Kształcenie umiejętności interpretacyjnych oraz smaku artystycznego.

Zdolność dostrzegania w wykonywanych utworach bogactwa treści melodycznej, harmoniczej, kształtów

rytmicznych, ładunku emocjonalnego i siły wyrazu.

Stosowanie efektów kolorystycznych i elementów artykulacyjnych (pizzicato, portato, glissando, etouffé, vibrato).

Wykorzystanie zdobytych umiejętności w rozwiązywaniu problemów teoretycznych oraz praktycznych.

Doskonalenie czytania nut a'vista.

Analiza własnych występów publicznych oraz innych wykonawców (popisy, przesłuchania, konkursy, koncerty, festiwale).

Opanowanie estradowe.

Wymagania programowe:

I semestr (przesłuchanie semestralne):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Sonata lub sonatina lub wariacje (całość)
- Utwór kompozytora polskiego

II semestr (egzamin promocyjny):

- Gamy durowe i molowe (1 moll i 1 dur) – jednogłosowe przez trzy oktawy techniką tirando i apoyando, tercje i kadencje
- Dwie etiudy o różnych problemach technicznych
- Utwory muzyki dawnej do wyboru np. części suity, partity, sonaty lub samodzielne kompozycje
- Utwór napisany w XX (po 1945 r) lub XXI wieku
- Utwór latynoamerykański
- Utwór lub utwory kameralne (z gitarą lub innymi instrumentami lub na gitarę ze śpiewem)

Klasa VI - Dyplomowa

Rozwój wirtuozerii technicznej i artystycznej.

Sprawne posługiwanie się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych.

Samodzielne opracowanie utworu pod względem technicznym i artystycznym.

Przygotowanie ucznia do wykonania programu na egzaminie technicznym i dyplomowym kończącym naukę w szkole muzycznej II stopnia.

Wymagania programowe (egzamin dyplomowy):

- Gama durowa i molowa (1 moll i 1 dur) – jednogłosowa przez całą skalę sposobami: tirando i apoyando oraz przez dwie oktawy sposobami: pizzicato i flażolety sztuczne. Tercje, seksty, oktawy, kadencje (różnymi sposobami).
- Etiuda koncertowa
- Utwór muzyki dawnej
- Część suity barokowej
- Sonata lub sonatina lub wariacje klasyczne - całość
- Utwór kompozytora polskiego
- Program dowolny samodzielnie opracowany przez ucznia
- Utwór kameralny lub utwór z akompaniamentem
- Czytanie nut a vista

Program ucznia klasy VI – dyplomowej, wykonywany na egzaminie technicznym i dyplomowym może opierać się na utworach wykonywanych podczas całej nauki w Szkole Muzycznej II stopnia.

Program wykonywany na przesłuchaniach semestralnych, egzaminach promocyjnych, poprawkowych (dopuszczeniowych) i dyplomowych (końcowych) musi być wykonywany z pamięci z wyjątkiem utworów kameralnych.

Każdy uczeń kl. I-VI zobowiązany jest do jednokrotnego udziału w audycji muzycznej wytypowanej przez nauczyciela w semestrze .

KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW KLASY GITARY W SZKOLE MUZYCZNEJ II STOPNIA

Ocenę z egzaminu promocyjnego wystawia się według obowiązującej skali punktowej:

25 pkt	stopień celujący
21-24 pkt	stopień bardzo dobry
16-20 pkt	stopień dobry
13-15 pkt	stopień dostateczny
11-12 pkt	stopień dopuszczający
do 10 pkt	stopień niedostateczny

Na podstawie przeprowadzonego egzaminu promocyjnego komisja ustala ocenę ucznia. W przypadku różnicy zdań ocenę stanowi średnia arytmetyczna punktów wystawionych przez członków komisji.

Ocena celująca:

- uczeń realizuje założenia edukacyjne na ocenę bardzo dobrą oraz: posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program w danej klasie
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, osiąga sukcesy w konkursach i kwalifikuje się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym, lub posiada inne porównywalne osiągnięcia
- biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania tej klasy.

Ocena bardzo dobra:

- uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonej w programie nauczania danej klasy
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach
- gra na gitarze bezbłędnie technicznie, a jednocześnie interesująco od strony muzycznej

Ocena dobra:

- uczeń poprawnie korzysta z wiadomości, różnicuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne
- gra na gitarze poprawnie pod względem technicznym i muzycznym, lecz z małymi

niedociągnięciami.

Ocena dostateczna:

- uczeń opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszej nauce gry na gitarze, rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela
- gra z wyraźnymi brakami technicznymi lub muzycznymi, ale z zadaniami na postępy muzyczne w dalszej nauce.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w grze na gitarze,
a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z tego przedmiotu w ciągu dalszej nauki
- rozwiązuje (często przy pomocy nauczyciela) zadania typowe o niewielkim stopniu trudności
- gra na gitarze z dużymi brakami technicznymi lub muzycznymi, ale nie przekreślającymi całkowicie jego postępów w dalszej nauce.

Ocena niedostateczna:

- nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności w grze na gitarze
- nie jest w stanie (nawet przy pomocy nauczyciela) rozwiązywać zadań o niewielkim stopniu trudności
- nie spełnia minimum programowego i nie rokuje żadnych nadziei na rozwój i na wykonanie zadań technicznych.